

**ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТНИ АКТИВНОСТИ НА СОЈУЗ НА СПЕЦИЈАЛНИ ЕДУКАТОРИ
И РЕХАБИЛИТАТОРИ НА Р.СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2020 ГОДИНА**

Во текот на 2020 година, работните активности на ССЕР на РСМ се движеа во насока на остварување на општите цели на Сојузот кои се насочени кон развој и унапредување на теоријата и праксата на специјалната едукација и рехабилитација, унапредување на статусот и квалитетот на работата на специјалните едукатори и рехабилитатори, промовирање и заштита на интересите на структурата и унапредување заштита, едукација и рехабилитација на лицата со попреченост.

РЕАЛИЗИРАНИ АКТИВНОСТИ ВО 2020 ГОДИНА

Во овој период активностите на ССЕР на РСМ беа програмирани и реализирани во четири подрачја на делување:

1. Организација на обуки и стручни манифестации
2. Проектни активности
3. Издавачка дејност
4. Работи од организационен карактер

Во понатамошниот текст, реализираните активности ќе бидат опишани хронолошки по поглавјата на делување со дополнување од финансиски извештај (точка 5) и заклучоци и препораки (точка 6).

1. Организација на обуки и стручни манифестации

1.1. Организација на обука за функционална проценка на попреченоста кај деца, втемелена на Меѓународната класификација за функционирање, попреченост и здравје (МКФ)

Обуката се состоеше од теоретски и практичен дел, со вкупно времетраење од 40 часа. Обуката беше извршена од сертифицирани обучувачи за МКФ во состав: Горан Петрушев-специјален едукатор и рехабилитатор, Мери Бошкова-лекар-специјалист по психијатрија и Евдокија Ангелова-социјален работник. На обуката учествуваа 16 стручни лица и истата се спроведе во соработка со Канцеларијата на Унисеф-Скопје.

1.2. Планираната лиценцирана обука за Сензорна интеграција беше одложена од страна на предавачот кој е од Република Босна и Херцеговина, поради состојбата со пандемијата предизвикана од корона вирусот.

2. Проектни активности

2.1. Во текот на 2020 година Сојузот продолжи со спроведување на проектот „ Пилотирање

на новиот модел на проценка за дополнителна образовна, здравствена и социјална поддршка на дете или младинец, базиран на меѓународната класификација на функционирањето- МКФ “ со финансиска поддршка од страна на канцеларијата на УНИЦЕФ-Скопје, под координација на Националното координативно тело за имплементација на конвенцијата за лицата со попреченост при Владата на Р.Северна Македонија. Проектот започна да се спроведува на 01.04.2019 година и истиот траеше до 31.07.2020 година.

Главната цел на пилотирањето беше да се направи подготовка за имплементација на новиот модел на проценка за дополнителна образовна, здравствена и социјална поддршка на дете или младинец, базиран на меѓународната класификација на функционирањето-МКФ. Новиот предлог модел е заснован на Меѓународната класификација на функционирање, попреченост и здравје - МКФ. Со негова примена фокусот се става на она што едно лице може да го достигне доколку се работи на развивање на неговиот/нејзиниот потенцијалот. Развојот на потенцијалот (телесни функции и учество) во комбинација со отстранување на ограничувањата во околината(непристапна средина, предрасуди и негативни ставови) ќе овозможи активно и целосно учеството во општеството.

Во овој период се формирани едно национално и две регионални стручни тела за проценка и опремени се три простории за проценка. Во текот на 2020 година направени се околу 120 функционални проценки на деца и млади.

2.2 Во текот на цела 2020 година продолжи спроведувањето на проектот „ Грижа во заедницата за деца со пречки во развојот и нивните семејства,,. Проектот започна да се спроведува од 01.08.2019 година со финансиска поддршка од канцеларијата на Уницеф-Скопје.

Главната цел на проектот е обезбедување грижа во заедницата за децата со пречки во развојот и нивните семејства преку воспоставување на нови форми на услуги за рана интервенција за деца со попреченост, услуги за нега на домот на деца со најтешки пречки во развојот и обезбедување на психосоцијална поддршка за нивните родители и старатели.

Во реализација на проектот учествуваат раководител, асистент, консултант и 6 стручни лица од кои: 2 специјални едукатори и рехабилитатори, психолог, логопед, физиотерапевт и негувателка. Во текот на 2020 година со проектот се опфатени околу 50 деца на возраст од 1-6 години и 10 деца со најтешки пречки на возраст до 18 години. Во рамки на проектот е креирана и онлајн платформа www.ranaintervencija.mk за поддршка на семејствата на децата со пречки во развојот од 0-6 години.

2.3. Проект- Подобрување на социалната заштита на лица со попреченост преку развој на

услугите рана интервенција за деца со пречки во развоот и помош инега во домот за лица со тешка и најтешка попреченост на територијата на Град Скопје. Проектот се реализираше во периодот од 15.02.2020 до 15.12.2020 година со финансиска поддршка од Град Скопје.

Проектот опфаќа опфаќа две компоненти на поддршка. Првата компонента е делумна поддршка на Центарот за рана интервенција и истата се одвива во два дела, едниот за деца од 0-3 години, а другиот дел за деца од 3-6 години и истата им пружа помош на деца со доцнења во развоот и/или попречености од страна на тим од повеќе стручни лица.

Во ранки на оваа компонента на 6 март 2020 година е отворен Центар за рана интервенција и поддршка на семејствата, кој се наоѓа во центарот на Скопје. Центарот е опремен со соодветни материали неопходни за поддршка и унапредување на раниот детски развој. Во Центарот работат лица обучени да обезбедат специјализирани интервенции на дневна основа.

Втората компонента на проектот е продолжување на услугата помош и нега во домот за лица со тежок и најтежок облик на попреченост и комбинирани пречки кои се жители на градот Скопје, со цел поддршка и помош на семејствата кои се грижат за овие лица со што би се превенирала институционализацијата и би се подобрил квалитетот на живеење на овие лица во нивните домови. Во рамки на оваа компонента од страна на тим составен од лекар, медицинска сестра, социјален работник, физиотерапевт и неговател беа посетени 40 лица и им беше дадена соодветна услуга.

2.4. Проект- „Е-платформа за далечинска поддршка на деца со попреченост и нивните семејства за време на пандемиа од Ковид-19“- овој проект го реализиравме во партнерство со Македонското Монтесори Здружение а со финансиска поддршка од ОБСЕ Мисијата во Скопје, во период од 05.08.2020 до 05.11.2020 година

Главен продукт на овој проект е изработена платформа www.eduink.mk за поддршка на учениците со попреченост кои своето образование го стекнуваат по индивидуален образовен план (ИОП).Целта на проектот е надградување на капацитетите на организациите кои се партнери во имплементација на проектот преку развој на Е-платформа која ќе овозможи континуирана поддршка на децата со попреченост и нивните семејства.

Содржините на Е-платформата се креирани од страна на стручни лица, искусни професионалци во областите во кои се обезбедува далечинска поддршка:

- едукативна поддршка на ученици со попреченост од 6-12години (одделенска настава) кои се инклузирани во редовните училишта и следат настава според ИОП;
- психо-социјална и советодавна поддршка на семејства на децата со попреченост;
- ресурси за воспитувачите од градинките и одделенските наставници од редовните училишта.

На платформата се поставени разни содржини (текстови, фотографии, презентации, видеа) преку кои се поттикнува развојот на различни области ка децата согласно нивната возраст. Платформата нуди можност за поставување на прашања од страна на родителите/воспитувачите/наставниците и нуди соодветни стручни одговори, размена на

мислења, дискусија, онлајн средби, работилници на теми од интерес на корисниците.

Платформата е презентирана пред претставници на Министерството за образование и наука и пред стручни лица од Бирото за развој на образованието и истата се предлага да стане дел од националната платформа за образование на сите ученици.

2.5. Проект-"Заедно за повеќе можности и поддршка- ТИМОР"- Проектот се спроведува со финансиска поддршка од делегацијата на Европската Унија под раководство на здружението Центар за промоција на земјоделски практики и рурален развој - ЦеПроСАРД. Партнери во проектот се: Сојуз на специјални едукатори и рехабилитатори на Република Северна Македонија; ЈУ Специјален Завод Демир Капија; Општина Демир Капија и ФондацијаЛоза од Шведска

Период на имплементација на проектот: 02.01.2020 –01.01.2023 година

Главната цел на проектот е да го овозможи спроведувањето на процесот на деинституционализација на лицата со попреченост од резиденцијални институции во единици за живеење(домување) со поддршка во заедницата, преку обезбедување на иновативни социјални услуги. Проектот ќе придонесе кон подобрување на условите на живеење на лицата со попреченост кои живеат во резиденцијални институции, преку нивно раселување во единици за живеење со поддршка во заедницата; ќе ги зајакне капацитетите на стручните лица кои нудат социјална грижа и нега, како што се асистенти за поддржано живеење, ќе воведат иновативни социјални услуги во заедницата за активна инклузија на лицата со попреченост во општеството и ќе ја зголеми јавната свест за прифаќање и активно вклучување на лицата со попреченост во општествениот живот.

Имплементирани активности: ангажираните експерти од страна на проектот ТИМОР подготвија Програма за едукација на асистенти за поддржано живеење во согласност со критериумите на Центарот за образование на возрасни. Исто така започнат е процесот за верификација на Програмата за едукација на асистенти за поддржано живеење во Центарот за образование на возрасни и регистрирање на поддржаници на Сојузот како Центар за едукација. Во изминатата 2020 година проектниот тим на проектот ТИМОР работеше во насока на успешна имплементација на поставените проектни активности, Покрај предизвиците настанати од пандемијата со вирусот КОВИД-19 ,се применија иновативни начини за приспособување во насока на имплементација на поставените цели. Во месец септември проектот ТИМОР започна со имплементација на обуките за градење на капацитети за имплементација на услугите за поддржано живеење. Обуките беа спроведени во 4 тренинг сесии со физичко присуство и една онлајн тренинг сесија. На обуките присуствуваа лица од различни профили, асистенти за поддржано живеење, стручни лица, професори од средни стручни училишта и ученици од медицинските смерови. Во рамките на проектот е подготвена и детална анализа на моментална состојба во ЈУ СЗ Демир Капија.

3. Издавачка дејност

Сојузот во текот на 2020 година нема издадено книги и брошури

4.Работи од организационен карактер

Во текот на 2020 година беа одржани 3 (три) состаноци на Претседателството и редовно Собрание на Сојузот. Беа донесени повеќе одлуки, правилници, процедури за работење итн.

4.1-Соработка со домашни и странски организации

- Потпишан е Меморандум за соработка со Македонското Монтесори Здружение, од Скопје.
-Претседателот на Сојузот учествуваше на меѓународна конференцијата „Денови на дефектолози“ во организација на Друштвото на дефектолози на Србија. На оваа конференција е проширена мрежата на струкови здруженија на специјални едукатори и рехабилитатори со прием на Здружението на дефектолози од Црна Гора.

4.2 Награди и признанија

Во горенаведениот период од страна Сојузот по распишан Конкурс беа доделени наградите за 2019 година од фондацијата „Проф. д-р Љупчо Ајдински“. Награда за најдобра установа од областа на заштитата, образованието и рехабилитацијата на лицата со попреченост, ја доби – Посебното основно училиште „маца Овчарова“ – Велес. Наградата за најдобар корисник ја доби Антонио Стојчевски ученик во петто одделение во ООУ „Рајко Жинзифов“ – општина Кисела Вода, -дете со церебрална парализа, со континуиран одличен успех во сите години и примерно поведење. Наградата за најдобар практичар и беше доделена на –Василка Галевска Стојчевски, дипл.дефектолог, вработена во ЈЗУ Завод за рехабилитација на слух, говор и глас Скопје, со 15 години работно искуство како дефектолог.

4.3 Соработка со медиуми

Во текот на 2020 година Сојузот оствари солидна соработка со медиумите при промоција на настани но и со директно гостување во отворени емисии. Така настанот „Отворање на Центар за рана интервенција“ на 06.03.2020 година на кој беше присутен Градоначалникот на Град Скопје и техничката министерка за труд и социјална политика беше пренесуван од поголем број на медиуми а истиот настан беше промовиран и на утринска програма на МТВ1 а во текот на месец мај во Дневникот на МТВ беше емитувана сторија за работењето на центарот.

Во текот на месец октомври Претседателот на Сојузот беше гостин во утринска програма на МТВ на која ја промовираше платформата едуинк.мк а во месец ноември учествуваше во дебатната емисија „И што сега?“ на тема инклузивно образование.

Веб страницата на Сојузот www.sojuzser.org е активна и истата е на македонски, англиски и албански јазик, активен е фејсбук профилот и фејсбук страната со што може да се забележи присуство во задоволителен обем на социјалните медиуми.

5. Финансиски извештај

Во текот на 2020 година Сојузот реализираше вкупен буџет од 7.339.034,00 денари што е намалување за 11% во споредба со претходната 2019 година.

Билансот на приходи и расходи на Сојузот е прикажан во табелата подолу;

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА ПЕРИОДОТ 01.01.2020-31.12.2020 ГОДИНА

ПРИХОДИ

1. Пренесено салдо од 2019	1,750,929.00
2. Приходи од членарини	41,315.00
3. Приходи од донации- проектни активности	5,546,788.00
Уницеф	2,846,940.00
ОБСЕ Мисија во Скопје	922.275,00
Останати донации	477.573,00
Град Скопје	1.300.000,00
4. Приходи од камати	2,00
Вкупно приходи	7.339.034,00

РАСХОДИ

1. Банкарски провизии	31,845.00
2. Сметководствени услуги	42,000.00
3. Канцелариски мебел и друга опрема	59,000.00
4. Проектни активности	5,976,080.00
5. Трошоци за бруто плати	428,965.00
6. Трошоци за одржување на веб страна	36,000.00
7. Донација за Ј.У. Специјален завод Демир Капија	60,693.00

8. Патни трошоци	27,164.00
9. Останати расходи	116,320.00
Вкупно расходи	6,778,067.00

Состојба на 31.12.2020 година

560.967.00

6. Заклучоци и препораки

6.1. Сојузот во 2020 година го намали обемот на работа предвиден со Годишниот план, но со успех ги заврши проектните активности. Здружението го задржа континуитетот и квалитетот на спроведените активности и услуги и во услови на пандемија.

6.2. Сојузот на специјални едукатори и рехабилитатори останува организација со висока зависност од грантовска поддршка. Здружението не ја намали зависноста од проектните донатори со што останува во голема мера финансиски зависно од грантова поддршка.

Потребно е да се работи на диверзификација на финансирањето.

6.3. Сојузот не успеа да оствари соработката со бизнис секторот

Здружението ја започна годината со план за соработка со бизнис секторот, но пандемијата беше најголемата причина за да не се реализира.

Во иднина, здружението ќе продолжи да ја јакне оваа соработка со цел да овозможи подостапни услуги за корисниците, посебно за тие во социјален ризик.

6.4. Сојузот стекна позитивни искуства преку учество на онлајн обуки.

Преку учество на различни обуки и настани здружението го надгради социјалниот капитал.

Треба да се вложат напори овие искуства да се искористат за да се идентификуваат нови партнери за натамошни иницијативи и партнерства со организации од земјата и странство.

6.5. Сојузот треба да го унапредува имиџот на транспарентна и одговорна организација, посветена на промовирање на развојот на инклузивно општество и подобрување на квалитетот кој го добиваат лицата со попреченост.

За таа цел, организацијата треба да продолжи да ги јакне активностите за односи со јавност, вклучувајќи ги социјалните медиуми и соработката со традиционалните медиуми.

24.03.2021 година

ПРЕТСЕДАТЕЛ

Скопје

Горан Петрушев